

Notat om Aarhus Blueline og stenrevs betydning for biodiversiteten

Etablering af Aarhus Blueline i forbindelse med Yderhavnen

Aarhus Havn har i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Aarhus Universitet og Aarhus Kommune arbejdet på Aarhus Blueline.

Aarhus Blueline er et forslag til at øge biodiversiteten i Aarhusbugten og samtidig skabe et nyt naturområde for byens borgere.

Etablering af stenrev kan øge biodiversiteten i Aarhusbugten

Forslaget om Aarhus Blueline bygger på samarbejdet mellem førnævnte organisationer samt en række danske og internationale erfaringer. Aarhus Blueline indeholder således både fremgangsmetoder og materialer, man har haft succes med i andre stenrevsprojekter i både Danmark og andre steder i verden. Der lægges derudover op til at etablere øvrige innovative initiativer og revkombinationer, der kun er afprøvet i et begrænset omfang i og uden for Danmark. På den måde kan Aarhus Blueline også bidrage til viden og forskningen om kunstigt anlagte stenrev.

Aarhus Blueline foreslås etableret i takt med bygning af en ydermole. Her foreslås det at etablere et netværk af stenrev, der skal understøtte og øge biodiversiteten i Aarhusbugten.

Stenmoler har den primære funktion at skærme havnen for bølger og eksponering samt skabe en praktisk overgang fra skib til land. Herudover finder man oftest en relativ høj biodiversitet ved stenmoler, da de er simple og ensformige kunstige stenrev.

Stenrev er en af de mest biodiverse habitater i vores del af verden. De anses for at være en af de vigtigste marine habitater i det danske farvand, der også påvirker andre nærtliggende habitater som ålegræs og muslingebanker. I Danmark - og mange andre steder i verden - har stenfiskeri været en populær og nem metode til at inddrive materialer til entreprenørprojekter, molebyggeri og kystsikringer. Stenfiskeri blev ulovligt i Danmark omkring 2010, men konsekvenserne af stenfiskeriet var et fald i fiskebestand, biodiversitet og tab af habitater som fx ålegræs. Det er blandt andet derfor, at Aarhusbugten flere steder er i en ringe tilstand.

Dog har man igennem det sidste årti set flere og flere forskellige kunstigt anlagte stenrevsprojekter i Danmark. De har alle som mål at genoprette gamle stenrev og dermed øge biodiversiteten. Det er også vurderingen, at etablering af et nyt stenrev i forbindelse med Aarhus Blueline vil bidrage til at øge biodiversiteten i nærområdet.

Området ved Aarhus Havn er velegnet til etablering af stenrev

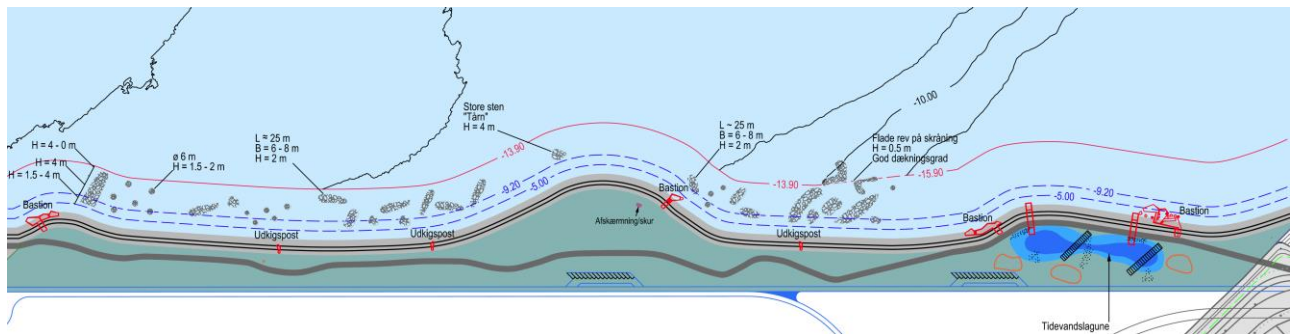
Området ved Aarhus Havn er domineret af en relativ flad bund. Bundhabitatet i området er blandet ift. sedimenttyper (fx sand, usorteret blanding af klippestykker, sten, mineralkorn mv.). Den sidste del af områder består af sandet bund. Det er præcis sådanne områder, hvor der findes kystnære naturlige stenrev. Derfor anses området for velegnet til etablering af stenrev.

I samarbejde med flere eksperter er der designet flere stenrev langs sydmolen. Stenrene har forskellige former og placeret i forskellige dybder for at give øget biodiversitet. Stenene er placeret på molens sandskrånning. Dels for at reducere mængden af sand og sten og dels for at undgå at stenene synker ned i blødbund.

Designet indeholder følgende stenrev:

- 20 runde stenrev med en diameter på 6 m.
- 5 runde stenrev med en diameter på 8-9 m.
- 10 "toberone" stenrev op til 25 m.
- Et større område med stenrev på en naturlig skræning under vandet.

Generelt er stenrevene ikke mere en 1-2 m højde, men der bliver også etableret enkelte højere og dybere rev. Stenrevene vil dække et areal på sandskræningen på ca. 4000 m².

Et nyt naturområde og samlingspunkt for byens borgere

En anden del af forslaget om Aarhus Blueline indeholder forslag til et nyt naturområde. Her har Aarhus Havn samarbejde med arkitektvirksomheden C. F. Møller Architects.

Ambitionen er at kombinere et biodiversitetsområde og en anderledes landskabelige oplevelse, hvor byen, havnen og havet sættes i spil. Byens borgere vil få mulighed for at komme helt tæt på vandet ved at bevæge sig ud på de nye bastioner. Fra den nye dykkerbastion vil det være muligt at dykke langs nogle af de nye stenrev.

Her er det også tanken at etablere en lagune med naturlig vandindstrømning, hvor det vil være muligt at skabe et læringsrum omkring den kystnære biotop på land og i vand.